

ПРЕС КЛИПИНГ

13-14. октобар 2018.

НАСЛОВИ

Роботи не отимају радна места(стр.3)

До краја године још 1.100 запослених у Железницама Србије остаје без посла(стр.4)

У поступку приватизације још 89 предузећа(стр.6)

Оснивање социјално економског савета у Инђији(стр.7)

ЛЕПЕ ВЕСТИ: Просветарима до 2022. плате веће за 17.000 динара!

Прво повећање од 7.000 већ у јануару(стр.7)

ОТКРИВАМО Свим просветарима плате веће за по 7.000 динара(стр.8)

Роботи не отимају радна места

Аутор: Маријана Авакумовић

Незаменљиви су у производним процесима који су штетни по људско здравље, у индустријској производњи хибридног типа у којем човек и робот тимски раде, свако свој део посла

Домаћа фабрика из Кикинде, која своје производе извози у Немачку и Аустрију, одлучила је да роботизује производњу, јер у целој Војводини није могла да пронађе завариваче. Покушали су, уз помоћ покрајинске владе, да кроз преквалификују обезбеде раднике. Позиве су послали на више од хиљаду адреса. Само 27 кандидата је одговорило. Са седам су потписали уговоре, шест радника је дошло на посао, а после пола године обуке само један је остао у производњи. У недостатку радне снаге окренули су се роботима.

С Машинским факултетом из Београда покренули су пројекат роботизације заваривања у којем ће четири робота заменити 12 заваривача. На будућој роботској линији, радиће заједно људи и роботи – људи припрему, а роботи заваривање.

– То је озбиљан пословни маневар, огромни технолошки скок, као када се са бицикла прелази на аутомобил – објашњава Петар Б. Петровић, професор Машинског факултета, који сарађује са индустријом на развојним пројектима аутоматизације и роботике.

Прецизних података нема, али се процењује да у овом тренутку српске фабрике запошљавају од 500 до 600 универзалних индустријских робота, ангажованих на монтажи, заваривању, паковању и опслуживању друге производне опреме. Од тога око 400 ради у „Фијатовој” фабрици.

– Крагујевачка фабрика је у класи најмодернијих у свету и има потпуно роботизовано заваривање шасије, манипулацију деловима и бојење. Аутомобилска индустрија је највећи конзумент робота. Од сваких сто радника, 10 до 15 су роботи. То је индустријски стандард и једини рационалан начин да се произведе квалитетан аутомобил. Можете да имате потпуно бесплатну радну снагу, али то неће уклонити роботе из фабричких хала. Процес технолошког развоја никада се не враћа уназад – објашњава Петровић.

Наш саговорник тврди да роботи не краду радна места. Напротив, отварају их. Компјутери су, каже, можда украли радна места дактилографкињама, али су отворили многа квалитетнија радна места која раније нису постојала.

Он наглашава да су роботи, такође, незаменљиви у производним процесима који су штетни по људско здравље.

– Робот ће опслуживати пећ у којој се топи олово. Уместо целодневног подизања тешких ингота, ризика од опекотина истопљеним оловом и оно најгоре, целодневног удисања отровних оловних пара, човек ће уз компјутер надзирати и управљати радом робота са безбедне удаљености, седећи у пријатној канцеларији и пијући кафу док ради много квалитетнији посао – каже професор Машинског факултета.

То је, како објашњава, нови модел индустријске производње хибридног типа у којем човек и робот тимски раде, свако свој део посла. Исто важи и за тешке и опасне послове заваривања рударске опреме у „Колубари метал”, или монтаже пећи на пелет. Тамо где се стварно производи, где најмање ситнице стварају конкурентску предност, роботи су једноставно неминовност.

Према његовом мишљењу Србија треба да се развија у правцу високих технологија, а никако кроз оквир радно интензивне индустрије и тиме последично претварања земље у технолошку

колонију. Од виталног значаја за економски одрживу будућност јесте иновација производних процеса кроз дигитализацију, односно масовну примену роботике, паметне аутоматизације и интернет технологија.

– Нужно је партнерство с државом. Она би могла да подстакне роботизацију домаћих фабрика, посебно малих и средњих производних предузећа, кроз различите облике јавног и приватног партнерства. За почетак, бар укидање царине на увоз робота – каже Петровић.

Наш саговорник уверава да политика економског развоја Србије мора да препозна роботiku као развојни приоритет, као што је то данас ИКТ или пољопривреда. Роботика је без сумње наредни велики технолошки талас после интернета, али с десетоструко већим утицајем на све сегменте друштва.

– Позив председника Александра Вучића кинеским званичницима да нам помогну у роботизацији српске економије јесте мудра иницијатива. Лично, дуго чекам да та тема постане део политичког контекста. Не постоји велики светски произвођач робота који нема бар једну фабрику у Кини у којој производи роботе. Уз то, Кина има своје фабрике у којима производи роботе, који су резултат развоја и знања кинеских инжењера и истраживача. То су одличне машине, врхунског квалитета. Зато је сарадња с Кином у области роботике, ма колико некима изгледала сањалачка, заправо развојна шанса Србије. Србија кроз ту сарадњу може не само да омасови примену робота у својој индустрији, већ да почне да производи и извози роботе. То уопште није нереално. Шездесетих година прошлог века били смо пионир у тој области. Сваки ходајући робот у свету креће се на теоријским моделима који су настали у Институту „Михајло Пупин”, у лабораторији коју је водио академик Михајло Вукобратовић – објашњава професор Машинског факултета.

До краја године још 1.100 запослених у Железницама Србије остаје без посла

Пише: Г. Влаовић

У Србија карго прекобројни не желе да иду, могући протести

До краја године још 1.100 запослених у Железницама Србије остаће без посла у склопу припремања терена за приватизацију одређених делова тог холдинга, сазнаје Данас.

То је довело до велике забринутости међу запосленима у предузећу Србија карго одакле уз отпремнине мора да оде њих 832, али од тог броја свега половина је вољна за тако нешто. Према сазнањима Данаса они размишљају и о евентуалним протестима у случају да надлежни у Влади и предузећу остану непоколебљиви у ставу да задата бројка мора бити испуњена.

– Одлазак запослених из Железница Србије спроводи се већ трећу годину. У претходне две, предузеће је напустило између шест и седам хиљада, а до краја године то чека још 1.100 радника. Сматрамо да је то потпуно погрешно, да Влада Србије непотребно жури са рационализацијом броја запослених. Апсолутно нема потребе да ове године толики број људи напусти предузеће, нарочито ако се зна колико их је отишло у 2016. и 2017. и да прекомерни одлив може да створи потешкоће у функционисању холдинга, у највећој мери фирме Србија карго. Једноставно, функционисање Железница Србије није дигитализовано као што је случај у

развијеним земљама и за обављање одређених послова потребно је више људи него што то надлежни код нас који спроводе рационализацију мисле. Дакле, оволики одлив људи никако не може да се одрази позитивно на пословање предузећа – каже за Данас Драган Ранђеловић, председник Синдиката железничара Србије.

Према његовим речима, проблем је што је број људи који се прима у службу далеко мањи од оног који одлази из предузећа.

– Сасвим је јасно да се то ради како би се у једном тренутку спровела приватизација одређених делова Железница Србије. Продаја неких делова, као што је примера ради Србија карго, веома изгледно би се могла очекивати после 2020. године. Наравно, ми синдикалци смо апсолутно против тога, али је очито да се иде у том смеру – истиче Ранђеловић. Он додаје да су отпремнине за оне са најнижим платама 240 евра по години радног стажа.

Саговорник Данаса у Железницама Србије који је желео да остане анониман тврди да су запослени у Србија карго незадовољни због велике цифре људи који морају да оду уз отпремнине.

– У овом тренутку они се уздају у преговоре њихових представника са надлежнима у Влади Србије. У случају да не дође до компромиса то јест смањења броја оних који морају да оду из предузећа, радници Србија карго разматрају и могућност протеста. Да ли ће га бити или не одлучиће се оног тренутка када сви други механизми, у првом реду преговори са надлежнима, буду исцрпљени – објашњава наш саговорник.

У Србија карго за Данас кажу да је Влада Србије својом одлуком из августа 2015. године започела процес реструктурирања железничког сектора у Србији, формирањем три нова засебна железничка предузећа.

– Истим процесом, паралелно је предвиђено и да се у периоду од 2015. до 2020. године, изврши оптимизација броја запослених у новооснованим предузећима, а у циљу повећања ефикасности, продуктивности и побољшања квалитета услуга. Свако предузеће је израдило свој план оптимизације, који се ажурира на годишњем нивоу. Планом оптимизације у Србија Карго за 2018. годину, предвиђен је одлазак до 832 људи. Битно је да напоменемо да ће приликом реализације Програма оптимизације запослених у овој години, основни критеријум бити принцип добровољности, као што је био случај у 2017. години, када је по том принципу укупно 99 одсто запослених напустило предузеће – наводе у Србија карго.

Додаје се да је то предузеће осим рационализације броја запослених, предвидело и пријем нових радника, чија су занимања неопходна за процес рада, а имајући у виду неповољну старосну структуру запослених, која је тренутно нешто мања од 50 година. С тим у вези Србија карго је у 2017. години примио 86 техничара вуче (машиновођа), а у 2018. години још 95 машиновођа, што је укупно 181, који су први новозапослени ове струке, након више од 20 година, чиме је старосна структура овог занимања смањена на 30 година. Предвиђено је да до краја ове или почетком наредне године, на обуку буде примљено још 70 техничара вуче, који ће након завршетка обуке и положеног стручног испита, свој радни однос засновати у 2019. години. Такође је у истом периоду (у 2017. и 2018. години), запослено 47 високо образованих стручних кадрова, различитих профила. Пријемом новозапослених у претходном и наредном периоду, одржаће се и унапредити технолошки процес, без обзира на оптимизацију која је у току, тврде у предузећу Србија карго.

„Изјавом о мрежи Инфраструктуре железнице Србије која ступа на снагу у децембру, предвиђено је укидање услуга маневрисања и техничког прегледа кола, чиме су исти послови постали одговорност оператера. У складу са тим Србија карго ће преузети од Инфраструктуре железнице Србије око 330 запослених ових струка“, наводе у овом предузећу.

У поступку приватизације још 89 предузећа

НОВИ САД: У Србији је за приватизацију преостало 89 предузећа, јавни позиви у току су за осам фирми, а у поступку анализе и припреме јавног позива је 80, међу којима су „Петрохемија”, МСК, „Телеком Србија”, Београдски сајам, „Јат техника”...

Иако држава још није званично донела одлуку о приватизацији појединих предузећа, она се налазе на списку Министарства привреде.

У току су јавни позиви за предузећа „Лука Нови Сад”, „Хидротехника–Хидроенергетика”, Институт „Гоша”, „Дунав” а. д. и друга.

Од укупно 91 предузећа у поступку приватизације која су наведена на сајту Министарства привреде, за два велика система јавни позиви су недавно успешно окончани – РТБ „Бор” преузима „Зиђин”, а ПКБ корпорацију „Ал Дахра”, док је за Ваљевску пивару поступак продаје био неуспешан пошто до 5. октобра није стигла ниједна пријава за куповину.

На дан ступања на снагу новог Закона о приватизацији 13. августа 2014. године, у поступку приватизације је било 556 предузећа, од којих је 161 било у процесу реструктурирања. Тим законом правни институт „реструктурирање” је укинут.

Бање на списку

Када су у питању бање, за продају су „Термал” Врдник, Специјалне болнице за рехабилитацију „Гејзер” у Сијаринској бањи и Бујановац, Институт за лечење и рехабилитацију Нишка бања, специјалне болнице „Жубор” Куршумлијска бања, „Меркур” Врњачка бања, Врањска бања, бања Ковиљача, Рибарска бања, „Златибор” Чајетина и Специјална болница за неспецифичне плућне болести Сокобања.

Министарство привреде је половином 2016, када је формирана Влада, најавило да ће процес приватизације бити завршен њеном у мандату, то јест до половине 2020.

У портфолију Министарства привреде је на почетку мандата Владе било 186 предузећа у приватизацији, која су имала око 45.000 запослених.

По подацима Министарства привреде, међу 80 предузећа која су сада у поступку анализе и припреме јавног позива су и Југословенско речно бродарство, „Ласта”, „Тигар” а. д., „Јат апартмани” Копаоник, „Рад Шумадија”, рудник „Ковин”, „Јумко”, „Холдинг Каблови” Јагодина, „Трајал корпорација”, „ФАП корпорација”, „Технохемија” а. д. Београд, ПИМ а. д., „Војводинапут–Бачкапут”, „Мостоградња” и Издавачко предузеће „Рад” из Београда.

Такође, „Просвета” а. д., „Застава метал”, Фабрика резаног алата Чачак, „Симпо” Врање, РТВ Крагујевац, ДП „Слога”, „Прогрес”, „Политика” а. д., „Икарбус” а. д., „Славија хотели”, Аеродром – пољопривредна оператива д. о. о., ФАМ а. д., „Фул протект” из Београда, „Желтурист”, „Гумопластика” из Бујановца и ЈП ПЕУ „Ресавица”...

Продужен рок за „Луку Нови Сад”

Рок за достављање понуда на тендер за продају 99,4 одсто акција „Луке Нови Сад”, по почетној цени од око 16 милиона евра, продужен је до 6. новембра.

Како пише на сајту Министарства привреде, отварање понуда заинтересованих заказано је за 8. новембар ове године.

Како је раније поручено из Владе Србије, очекује се да ће се на тендер јавити неке од најреномиранијих фирми у свету у области лучког бизниса, као што су „Дубаи Порт Ворлд” из Уједињених Арапских Емирата, немачки „Ренус” и америчка група „Валона”.

На тендеру могу учествовати фирме које се баве лучком делатношћу у континуитету протеклих десет година и ако су у прошлој години имале приход од најмање 30 милиона евра. Такође, услов је да су те фирме у свакој од последње три године имале претовар од 1,4 милион тона робе.

Када је реч о предузећима на КиМ која су у поступку анализе и припреме јавног позива, ту су Термоелектране Косово ЈП „Обилић”, „ЕПС Површински копови Косово” Обилић, ДП „Урбанизам” Косовска Митровица, ДП „Копаоник” Лепосавић и Холдинг РМХК „Трепча” а. д. Звечан.

Љ. Малешевић

Оснивање социјално економског савета у Инђији

Потписивањем споразума о оснивању Социјално-економског савета са представницима послодаваца и синдиката, општина Инђија једна је од првих општина у којима је основан такав савет.

Циљ је да се афирмише социјални дијалог и обезбеде бољи услови рада, као и веће зараде запосленима.

ЛЕПЕ ВЕСТИ: Просветарима до 2022. плате веће за 17.000 динара! Прво повећање од 7.000 већ у јануару

Прво повећање од 14 одсто можемо очекивати у јануару 2019, а оно ће највероватније износити око седам хиљада динара, каже Јасна Јанковић, председница УСПРС

Прво повећање зараде просветни радници могу да очекују већ у јануару наредне године и оно ће највероватније износити 7.000 динара, а до 2022. године плате ће бити веће укупно за 17.000 динара.

Ово би био закључак преговора које је Влада Србије водила с Међународним монетарним фондом, а што је за Курир и потврдила председница Уније синдиката просветних радника Србије Јасна Јанковић.

- Они су преговарали за време нашег штрајка и штрајк је из тог разлога привремено прекинут. То што су они испреговарали налази се у буџету за 2019. Добили смо гаранције од Владе да ће тако и бити, да прво повећање од 14 одсто, односно око седам хиљада динара, можемо очекивати у јануару наредне године - објашњава Јанковићева.

Она додаје да су Влада и ММФ преговарали на дужи период, односно да би повећање зарада за просвету у наредне две до три године, у зависности од буџета, требало да буде око 35 одсто.

- То значи да би до 2022. то повећање могло бити око 17.000 динара. Сада чекамо да видимо у овом првом буџету за 2019. годину то повећање. Није још увек све прецизирано, дакле укупно повећање би требало да буде 35 одсто, а ових 14 је у оквиру тих 35 одсто. Битно је рећи да је то аранжман с ММФ који је већ потписан - каже наша саговорница.

Према њеним речима, прецизно ће се све знати када буде изгласан закон о буџету, који ће се наћи у Скупштини у новембру.

- Тада ћемо знати тачан износ повећања. Повећање се односи на наставнике, педагоге, психологе, библиотекаре и секретаре, не односи се на административне раднике, теткице и домаре. Ми смо свакако задовољнији него што смо били, привремено смо прекинули штрајк управо зато што чекамо да се то конкретно реализује - закључује Јанковићева.

Младен Шарчевић

Знатно повећање за просветаре

Министар просвете Младен Шарчевић недавно је навео да ће 2019. просвета добити значајнији износ од свих других, а да ће се тачан износ повећања знати средином новембра, када се ураде сви коначни рачуни.

- У наредне две до три године плате у просвети биће повећане за 35 до 36 одсто. Повећање за просвету значи изједначавање с осталим корисницима буџета, на шта се чекало скоро деценију. Мислим да је било крајње време. Стрпљење је било више пута прекидано разним штрајковима, разним нерегуларним почецима школске године, али мислим да је овога пута од почетка године штрајк био непотребан, јер су врата била отворена и није било потребе куцати на њих.

ОТКРИВАМО Свим просветарима плате веће за по 7.000 динара

Сузана Лакић

Влада Србије је обећала просветарима повећање плата за 14 одсто од наредне године, а додатну повишицу од 21 проценат најкасније до 2022. године.

Ово за "Блиц" каже Јасна Јанковић, председник Уније синдиката просветних радника Србије, која открива детаљан план министра финансија Синеше Малог о повећању зарада просветарима.

- Прошле недеље, када су синдикати просветних радника окончали штрајк, Влада нам је обећала највеће повећање зарада у јавном сектору. Од јануара наредне године гарантовали су нам повишицу од 14 одсто, а за предвиђено повећање до укупно 35 до 36 одсто речено нам је да ће зависити од стања у буџету и да се сада не зна хоће ли бити реализовано кроз две или кроз три године - открила је Јанковићева.

Јанковићева прецизира да се најављено повећање односи на наставнике, педагоге, психологе, библиотекаре, секретаре... и да би они на својим чековима требало да очекују исти раст.

- Обећана повишица од 14 одсто била би примењена на основицу, односно најнижу плату наставника која у овом случају износи 49.700 динара. То значи да би повећање требало да буде

око 7.000 динара и да се оно односи и на наставнике и на директора школе који има већу зараду од предавача. О генеричким занимањима попут теткица и домара овај пут није било речи, али ускоро очекујемо разговоре и о њиховим платама - најавила је Јанковић.

С друге стране, министар просвете Младен Шарчевић потврдио је да ће у наредне две до три године плате у просвети бити повећане за 35 до 36 одсто. О динамици повећања министар није детаљно говорио. Најавио је да ће наредне године просвета добити "значајнији износ од свих других, више него што је очекивала", а да ће просветни радници прво повећање добити већ у јануару. Рекао је и да ће се тачан износ повећања знати средином новембра, када се ураде коначни прорачуни.

Најавама о повећању зарада претходио је договор између Владе, Министарства просвете и репрезентативних синдиката у вези са реформом платног система у том сектору.

Тиме су се запослени у просвети практично изједначили са осталим корисницима републичког буџета, за којима су годинама заостајали. Предложеном реформом платног система издвајања из републичког буџета за запослене у просвети износиће 25 одсто, чиме ће просвета бити изједначена са другим корисницима буџета.

Преговори о повећању зарада просветарима водили су министри Шарчевић, Сениша Мали и Бранко Ружић. О могућем повећању претходно су се усаглашавали са мисијом Међународног монетарног фонда која је у Србији боравила претходне две недеље.

Антић: Наставници су били дискриминисани

Милорад Антић, председник Форума средњих стручних школа, објашњава да је, пре прошлонедељног договора Владе и синдиката просветних радника, око 70.000 високообразованих просветара било дискриминисано у односу на све остале са факултетском дипломом који су запослени у здравству, установама социјалне заштите, култури...

Милорад Антић: Дискриминисано било 70.000 високообразованих просветара

Већина просветних радника налазила се у осмом платном разреду, док су високообразовани у остатку јавног сектора бити у деветом разреду. То значи да су њихове плате могле да иду до 90.000 динара, а плате просветара до 67.000 динара.